

GrønsagsNYT

Nr. 11 // 10. juli 2020.

Der ses stadig larver af kålmøl i mange kålmarker. Dog er der en stor andel pupper lige nu.

Aktuelt.....	1
Nyt om kemi.....	2
Nyt om tilskudsordninger.....	3
Nyt om kulturerne.....	3
Pesticider i GrønsagsNYT.....	3
Salat.....	3
Kål.....	4
Løg.....	5
Økologiske løg.....	7
Gulerødder.....	7
Rødbeder.....	8
Snack-gulerødder.....	8
Plukærter.....	8
Sukkermajs.....	9
Arrangementer.....	9
Ferie.....	9

Aktuelt

Starten af juli har budt på køligt, blæsende og til dels regnfuldt vejr. Det har nedsat væksthastigheden i en del kulturer, men også mindsket trykket af insekter. Vi ser bl.a. færre larver af kålmøl end forventet efter varmen.

Der er spiret en del ukrudt frem efter regnen og der er ligeledes set mange ager- og dræbersnegle i markerne.

Register for Gødningsregnskab

Man skal tilmelde sin virksomhed i den planperiode, hvor den opfylder tilmeldingskravene. Dvs., hvis du har nystartet virksomhed eller nyt selskab i gødningssæson 2019/2020, skal du senest tilmeldes registret den 31.juli 2020. Det gøres elektronisk på tastselv.fvm.dk. Man er pligtig til at melde sig til, hvis ens omsætning overstiger 50.000 kr., og man samtidig har husdyrbesætning, der producerer mindst 1.000 kg N eller mere end 100 kg/ha, eller modtager

mindst 25 tons husdyr- eller anden organisk gødning. Man kan tilmelde sig frivilligt, hvis ens omsætning overstiger 20.000 kr.

Efterafgrøder og grøngødning

Nu er det snart tid at tænke efterafgrøder, både pligtige, MFO, målrettede og husdyrefterafgrøder. Vedlagt oversigt over frister og typerne.

Gratis nyhedsbrev om kompost – fakta og erfaringer

Viden og erfaringer om brug og produktion af kompost – især rettet mod gartnerisektoren – samles i et samarbejde mellem vidensinstitutioner, rådgivnings- og komposteringsvirksomheder samt myndigheder i fem lande (Storbritannien, Belgien, Nederlandene, Tyskland og Danmark). Projektet hedder SOILCOM og ledes af Aarhus Universitet.

HortiAdvice er del af dette samarbejde og udgiver et dansk nyhedsbrev med highlights herfra. Nyhedsbrevet er gratis og vil udkomme i 2020-2022. Ønsker du at modtage nyhedsbrevet, så send venligst mail til juch@hortiadvic.dk eller rdv@hortidvice.dk med en bekræftelse.

Nyt om kemi

Dispensation til Conserve i bladselleri

Miljøstyrelsen har givet dispensation til anvendelse af Conserve i bladselleri mod selleriminérfluens larver. Dispensationen gælder i perioden den 10. juli til den 1. oktober 2020.

Dispensationen til insektmidlet [Conserve](#) (64-51), som indeholder spinosad, er givet på følgende betingelser:

- Dispensationen gælder i perioden d. 10. juli til d. 1. oktober 2020
- Må kun anvendes mod selleriminérfluen i bladselleri
- Max dosering 0,8 l pr. ha pr. behandling
- Max 2 behandlinger (11 dages interval)

- Brugere skal ved sprøjtning anvende handsker og arbejdstøj ved blanding, påfyldning og udbringning
- Ved håndtering af behandlede bladselleri efter sprøjtning skal der anvendes arbejdstøj og kemisk bestandige handsker
- Må ikke anvendes senere end 3 dage før høst
- Må ikke anvendes nærmere end 2 meter fra veje, boliger, institutioner og offentlige arealer
- Må ikke anvendes nærmere end 15 meter fra vandmiljøet
- Må ikke anvendes nærmere end 15 meter fra §3-områder
- Må ikke anvendes nærmere end 15 meter fra blomstrende afgrøder

Conserve må anvendes i økologisk produktion.

Nyt om tilskudsordninger

GUDP II 2020

Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) har åbnet ansøgningsrunde 2 i 2020 for hele fødevaresektoren. Denne gang er puljen på ca. 80 mio. kr. med ansøgningsfrist den 9. september 2020 kl. 12:00. Se mere på www.gudp.dk.

GUDP er udviklingsprojekter evt. kombineret med forskning og demonstration. Der kan også søges til Netværksprojekter.

Nyt om kulturerne

Pesticider i GrønsagsNYT

Vedr. sprøjtefrister, antal behandlinger, afstandskrav og restriktioner vedr. antal behandlede hektarer, for de nævnte midler i GrønsagsNYT henvises via midlernes hyperlink til Middeldatabasen.

Det er brugerens ansvar, at alle regler omkring anvendelse bliver overholdt. Følg derfor linkene på de enkelte midler til middeldatabasen.

Salat

Salatbladlus

Der må nu forventes indflyvning til salatmarkerne af salatbladlus (*Nasonovia ribisnigri*) fra vinterværterne. Der vil derfor være risiko for opformering af salatbladlus, især i varmt og fugtigt vejr.

Normalt er NAS-resistente sorter sikret mod angreb, men der findes en race af salatbladlus, der kan modstå denne resistens.

Salatbladlusen er den mest besværlige bladlus i salat, da den søger indad i salathovederne og oftest kun kan afsløres ved gennemskæring af et antal hoveder.

De mest anvendte bladlusmidler er:

[Movento SC 100](#), 0,45 l pr. ha og [Mospilan SG](#), 0,25 kg pr. ha, begge max 2 behandlinger og 7 dages sprøjtefrist.

[Pirimor 500 WG](#), 0,3 kg pr. ha, 1 behandling og 7 dages sprøjtefrist. Midlet kræver lunt og stille vejr for at have tilstrækkelig dampvirkning

I økologi er [Spruzit Neu](#) kun godkendt mod sommerfuglelarver og andre arter bladlus end salatbladlus, så man kan kun håbe på en sideeffekt ved regelret brug.

Selvom de 3 nævnte insekticider til konventionelt brug, af producenterne hævdes at være relativt skånsomme over for nyttedyr, så evaluer altid forekomsten af både nyttedyr og bladlus, inden der sættes en behandling i gang. Nyttedyr er i denne sammenhæng svirrefluer, guldøjer, rovtæger (*Orius* sp. m.fl.) og flere arter af mariehøns.

Gammaugler

Der er fundet larver af gammauglen i flere salatkulturer hen over sommeren, men der er ikke meldinger om alvorlige skader i år. Gammauglen kan monitoreres med feromonfælder, hvilket muligvis også har en effekt på antallet af aktive ugle. De dagaktive gammaugler er dog ret lette at spotte, når de flyver omkring og lægger æg i salaten.

Det er relativt let at bekæmpe små larver med Steward 30 WG i konventionelt og B.t. midlerne i økologisk. De senere larvestadier er dog svære at gøre noget ved, da larverne søger indad i salaterne.

Kål

Den hårede engtæge

Vær lige nu særligt opmærksom på forekomst af den hårede engtæge i nyplantet kål eller småplanter, der venter på udplantning. Angreb af denne skadevolder giver hvert år et større eller mindre antal blinde planter i de sent plantede kål – i visse tilfælde mere end halvdelen af plantebestanden. Hold godt øje især i markkanter langs levende hegn. Småplanter, der er sat ud i venteposition, bør nu dækkes med insektnet.

Kålmøl

I øjeblikket har en stor andel af larverne nået puppestadiet og det varer måske kun få dage, før der igen er flyvende kålmøl i markerne, parat til at lægge æg. Det er kun muligt at bekæmpe kålmøllene i deres larvestadier, så det gælder om at time bekæmpelsen til tidspunkter, hvor der er mange larver.

Der har generelt været stor dødelighed af æg og larver – både som følge af effektiv bekæmpelse og det blæsende, kølige vejr.

Trods den gode effekt af behandlinger både i konventionel og økologisk produktion, kan det blive nødvendigt at genoptage bekæmpelsen, når der igen er mange larver for at holde bestanden af kålmøl nede på et ufarligt niveau og forhindre kassation af produkter.

Erfaringerne fra tidligere år er, at de bekæmpes bedst med [Steward 30 WG](#) mod de helt små larver. Ved store forekomster af larver kan Steward 30 WG blandes med [Movento 100 SC](#).

I økologi er der god effekt af B.t. midlerne, Turex og Dipel DF, men især på larver i de første udviklingsstadier. Forvent 6-8 dage mellem æglægning og klækning af larverne.

Den lille kålflue

Jf. temperatursummodellen (se nedenstående link) på LandbrugsInfo er der nu flyvning af den lille kålflues anden generation med efterfølgende æglægning.

https://www.landbrugsinfo.dk/public/4/2/6/plantebeskyttelse_kalfluer_kalfluerag_varsling

Bemærk, at det er et nyt link i fbm. en modernisering af LandbrugsInfo. Det gamle link fra de tidligere nyhedsbreve i år virker ikke længere.

Hvis småplanterne ikke er behandlet med Tracer/Conserve eller Verimark, må det anbefales at dække de udplantede hold med insektnet i ca. 3 uger fra begyndende æglægning. De hvide æg kan ret let findes ved rodhalsen af planter der ikke er dækket.

Løg

Ukrudtsbekæmpelse i konventionelle såløg

Hvis der er nyfremspiret ukrudt i de mindste løg, afsluttes der med 0,15-0,2 l [Xinca/Maya](#) + 0,3-0,5 l [Fenix](#) pr. ha.. Hvis der er Sort Natskygge, kan der med fordel bruges 1,0 l [Boxer](#) pr. ha. Vi har set kraftig effekt på løgene, hvis der er brugt højere dosering af Boxer.

Gødning i konventionelle løg

Såløgene skal færdiggødes med både patentkali og det sidste kvælstof nu.

Svampebekæmpelse i konventionelle løg

Der er nu også fundet løgskimmel i såløg flere steder.

Hvis der ikke er angreb, kan der fortsat anvendes 2,0 kg [Dithane NT](#) + 0,2-0,3 l [Shirlan Ultra](#) pr. ha

Ved angreb skal anvendes 2,5 [Cabrio Duo](#) + 0,5 Shirlan Ultra og ved kraftige angreb skal der yderligere tilsættes 1,6 Dithane NT.

Som forslag til forebyggende behandling, kan behandles efter følgende plan i de gule:

Til forebyggende behandlinger bruges der 2,5 kg Dithane NT + 0,4 l Shirlan pr. ha.

- 5-6 uger før forventet frilægning; 2,5 kg Dithane NT + 0,4 Shirlan
- 4-5 uger før forventet frilægning: 2,5 l Cabrio Duo + 0,4 l Shirlan + 1,6 Dithane NT
- 4 uger før forventet frilægning: 2,5 l Cabrio Duo + 0,4 l Shirlan + 1,6 Dithane NT
- 3 uger før forventet frilægning: 2,5 l Cabrio Duo + 0,4 l Shirlan + 1,6 Dithane NT
- 2 uger før forventet frilægning: 1 kg Signum WG + 0,3 l Shirlan
- 1 uge før forventet frilægning: 1 kg Signum WG + 0,3 l Shirlan

I **røde løg** kan mængden af Shirlan med fordel øges med 0,1 l i fht. de gule løg.

Ved varmt og fugtigt vejr kan der i **røde løg** lægges en ekstra sprøjtning ind med: 1,0 kg Switch 62,5 WG + 0,5 l Shirlan

Husk, at ved angreb eller varsling om angreb skal der behandles meget mere intensivt hver 3-4. dag.

Sammen med svampesprøjtningerne skiftes der mellem at iblande enten 3 kg bittersalt (2 % magnesiumsulfat opløsning), 1,5 kg mangansulfat eller 1,5 kg zinksulfat pr. ha. Der må ikke sprøjtes i solskinsvejr pga. risiko for svidning. Der kan også bruges et bredspektret mikronæringsmiddel som medtages med 1-1,5 l, hver gang der svampesprøjtes.

Til de sidste behandlinger kan bruges 4-5 kg urea pr. ha.

Virkning og dækning forbedres ved tilsætning af spredeklæbemiddel. Ved tilsætning af mikronæring kan det evt. undlades.

Hvis der er trips, kan der medtages 0,2 kg Karate eller 0,75 l Movento.

Alle doseringer er pr. ha.

Midler som anvendes som mindre anvendelse

Husk at udskrive godkendelserne til mindre anvendelse for følgende produkter:

[Boxer, Maya, Xınca, Fenix](#)

Økologiske løg

Den sidste gylle- eller Binadantilførsel skal, afhængig af såløgernes størrelse, gives først i juli.

For at der kan udbringes mikronæringsstoffer i økologiske afgrøder, skal avleren have en konsulenterklæring, der understøttes af en blad- eller jordanalyse. Hvis der er konstateret synlig mangel, er en konsulenterklæring nok. Det er en god ide at tage et billede som dokumentation i denne situation. Ud over mangan kan der være mangel af zink, bor, kobber og magnesium.

Gråskimmel

Der kan forebygges mod gråskimmel i planteløgene med [Serenade ASO](#).

Der skal behandles med 5,0 l + 0,15 l Aminosol pr. ha 5 gange med 10 dages mellemrum fra løgene har 8 blade. Vi afprøver det igen i år for at vurdere, om effekten er tilstrækkelig. Afprøv det i røde løg, hvor der er størst risiko.

Ukrudtsbekæmpelse i økologiske løg

Bør være overstået nu og der skal blot luges stort ukrudt.

Gulerødder

Gulerodsfluer

I de marker, hvor der forventes en kraftig flyvning af 2. generation - f.eks. hvor der dyrkes sene gulerødder ved siden af de tidlige gulerødder - sættes limpladerne op til registrering af 2. generation mandag d. 13. juli (uge 29), i de øvrige marker mandag d. 20. juli (uge 30).

Agerugler

Der har generelt været en stor dødelighed blandt larverne (knopormene) de sidste par uger pga. det udprægede bygevejr med lave temperaturer. Registreringen fortsætter dog en tid endnu for at holde øje med, om der popper en stor 2. generation op.

Bor

Husk borgødskning. Risikoen for bormangel er størst på let jord og i gulerødder med lang vækstsæson. Derfor giver det god mening at sprøjte to gange med Solubor i efterårsgulerødderne og tre sprøjtninger med Solubor til de sene gulerødder til vinteropbevaring. Husk, at der skal foreligge analyser og konsulenterklæring, før der må anvendes Solubor i de økologiske gulerødder.

Rødbeder

Bedefluer

Anden generation er nu i gang med æglægning. Normalt giver anden generation bedefluer ikke de store problemer i rødbederne, men hvis man finder æg i stort antal på undersiden af rødbedebladene på hovedparten af planterne, bør de bekæmpes. Behovet for bekæmpelse afhænger meget af rødbedernes størrelse. I marker som begynder at lukke sammen i rækkerne, vil bladmassen være så stor, at de fint tåler den begrænsede afløvning, minerfluerne laver. Er planterne derimod stadig små, tåler de ikke bedefluerne.

Snack-gulerødder

Skurvvanding

Husk skurvvanding, når det er tørt. Skurvvanding sættes ind på det tidspunkt, hvor guleroden skifter farve fra hvid til orange. På det tidspunkt har gulerødderne typisk 4 blivende blade. Generelt skal gulerødder på sandjord vandes 45 dage efter såning og jorden holdes fugtig tre uger frem. Efter skurvvandingsperioden har gulerødderne nået en størrelse, hvor der skal laves vandregnskab og følges op med vanding efter behov.

Plukærter

I nogle ærtepartier ses der ret stor indblanding af en anden sort i år. Den er kraftigt voksende og med farvede blomster. Disse ærter kan smage anderledes og om muligt bør plukkerne undgå at tage dem med.

Ærtevikler

Ærteviklerens flyvning har været i gang et stykke tid og fortsætter et godt stykke ind i juli. Skadetærsklen ved fældefangst er 10 ærteviklere til sammen i fælderne. 10-20 dage efter overskridelsen behandles med et godkendt pyrethroid ([Fastac 50](#), [Karate 2,5 WG](#)/[Lamdex](#), [Mavrik Vita](#). Alle 7 dages sprøjtefrist). Der behandles kun i blomstrende kulturer uden for biernes flyvetid.

Sygdomme

Ærter angribes af mange sygdomme, dels sædskiftesygdomme i rødderne, dels sygdomme der angriber planten over jorden. Blandt de sidstnævnte er bl.a. ærtesyge og gråskimmel velkendte.

- [Gråskimmel](#) angriber især bælgene i varmt og fugtigt vejr, og angreb starter ofte i blomsten, når den ikke rigtig falder af.
- [Ærtesyge](#) kan forårsages af tre forskellige svampe. Svampen spredes med vandplask og kan komme via frøsmitte, jorden eller planterester. Sygdommen fremmes af varme og fugtige forhold.

Af aktive handlinger kan mancozebmidler som [Dithane NT](#), [Mastana 500](#) m. fl. have effekt mod ærtesyge og ærteskimmel, mens f.eks. [Signum WG](#) (Ærte- og gråskimmel: 14 dages sprøjtefrist) og [Switch 62,5 WG](#) (Ærtesyge, gråskimmel: 14 dages sprøjtefrist) er de mest effektive mod gråskimmel.

Suktermajs

Bladlus, m.m.

De midler som er godkendt/på mindre anvendelse i suktermajs er:

[Pirimor 500 WG/LFS Pirimicarb](#): Mod bladlus. 280 g/ha. Behandling ved begyndende angreb. Tidligst ved BBCH 51 og senest 7 dage før høst. Max 1 gang pr sæson. Effekten er optimal ved minimum 15°C og gerne stigende temperaturer efter sprøjtning og stille vejr.

[Movento SC 100](#): Mod bladlus. 0,75 l/ha. Maks 2 behandlinger med min. 14 dages mellemrum. BBCH 51-69 dog senest 7 dage før høst. Midlet er systemisk, så pas på ikke overdrive væskemængden, så der løber for meget af.

[Steward 30 WG](#): Mod majshalvmøllets larve. 125 g/ha. 7 dages sprøjtefrist. Kontaktmiddel, så en god sprøjteteknik som sikrer, at man træffer det ønskede sted, er vigtig. Optimal effekt ved lune forhold og 2 t tørvejr.

Arrangementer

26. august Åbent Hus i ClimateVeg og DoubleCrop/ComCrop forsøgene på Årslev. Nærmere info senere!

8. september 2020 **Book en mark** – Økologisk frugt og grønt med afsender

Krenkerup Gods, Krenkerupvej 33, 4990 Sakskøbing

Her er det muligt som økologisk frugt- og grøntproducent at mødes med repræsentanter fra storkøkkener og andre aktører fra foodservice m.fl., som er interesseret i at få fingrene i/aftage frugt og grønt fra lokale økologiske producenter.

Tilmeldingsfrist 1. september. Nærmere information fås ved og tilmelding skal ske til Nanna Holst Petersen, Landbrug & Fødevarer, på nhpe@lf.dk.

Ferie

	Ferieuger
Emma Skov	31 og 32
Karina Frandsen	30, 31 og 32
Ole Scharff	31, 32 og 33
Paw Helms	to dage i uge 29
Peder Krogsgård	30 og 34
Richard de Visser	29, 30, 31 og 32

Ole Scharff

Tlf: 87 40 66 34 /
Mobil: 40 73 19 58
ohs@hortiadvise.dk

Lars Møller

Tlf: 40 84 30 11
lrm@hortiadvise.dk

Karina Frandsen

Tlf: 87 40 66 12 /
Mobil: 21 64 80 85
kfr@hortiadvise.dk

Emma Christiani Skov

Tlf: 87 40 66 01 /
Mobil: 30 66 61 78
esko@hortiadvise.dk

Dan H. Christensen

Tlf: 87 40 66 07 /
Mobil: 21 65 50 51
dach@hortiadvise.dk

Pernille Kynde

På barsel

Richard de Visser

Tlf: 87 40 66 10 /
Mobil: 30 53 87 16
rdv@hortiadvise.dk

Peder Krogsgård

Tlf: 40 37 46 51
pkl@hortiadvise.dk

Paw Helms

Tlf: 87 40 66 03 /
Mobil: 20 25 64 94
pahe@hortiadvise.dk

HortiAdvice tager forbehold for tastefejl og lignende. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. HortiAdvice har copyright på billederne